

1. गोदान (गो + दान) n. 1) das Schenken von Kühen MBh. 13, 3345. — 2) N. pr. des im Osten gelegenen Continents; vgl. गोधन्य, गौडन, अथर्गोडनि.

2. गोदान n. Backenbart: दत्तिषां गोदानं वितारयति ÇAT. Br. 3, 1, 3, 5. 6. KĪTJ. ÇA. 5, 2, 14. 7, 2, 9. PĀR. GRHJ. 2, 1. गोदानविधि eine mit dem Bart des Jünglings im 16ten oder 18ten Jahre, beim Eintritt der vollen Mannbarkeit und kurz vor der Verheirathung, vorgenommene Cerimonie RAGH. 3, 33. गोदानमङ्गल dass. R. GORR. 1, 73, 22. Gewöhnlich गोदान schlechtweg ĀÇV. GRHJ. 1, 19. KAUC. 53, 54. ÇĀNKH. GRHJ. 1, 28. GOBH. 1, 9, 26. 3, 1, 1. R. 1, 71, 23. 72, 21, 24. 73, f. Nach MALLIN. zu RAGH. a. a. O. soll गोदान = केशात् sein: गावो लोमानि केशा दीपते खण्ड्यन्त ऽस्मिन्निति. SCHLEGEL und GORRESIO übersetzen das Wort durch Kuhschenkung, theils durch die Etymologie verleitet, theils daher, dass bei dieser Gelegenheit in der That Kühe verschenkt werden.

गोदानिक s. गोदानिक.

गोदाय (गो + दाय) adj. Rinder oder Kühe zu schenken im Sinne habend: गोदायो व्रजति P. 3, 3, 12. Sch.

गोदारण (गो Erde + दारण) n. 1) Pflug AK. 2, 9, 14. H. 891. — 2) Haue, Spaten H. 892.

गोदावरी (गो + दावरी von दावन्) f. N. pr. eines Flusses (Rinder verleihend) in Dakṣiṇāpatha TRIK. 1, 2, 32. H. 1084. LIA. I, 172. fgg. MBh. 3, 8176. 10216. 14231. 15985. HARIV. 12826. R. 3, 19, 19. 21, 11. 6, 108, 36. RAGH. 13, 33. HIT. 9, 3. VARĀH. BRH. S. 16, 9. KATHS. 6, 72. VP. 176. BHĀG. P. 5, 19, 18. — Vgl. गोदा (unter 1. गोद), गोला, सतगोदावर.

गोदुग्ध (गो + दुग्ध) n. Kuhmilch WILS.

गोदुग्धटा (गो + दा von द) f. eine best. Grasart, = चणिका RĀGĀN. im ÇKDr. गोदुग्धा nach derselben Aut. unter चणिका.

गोदुक् (गो + दुक्) m. f. (nom. गोधुग्) Melker, Melkerin; Kuhlirt, Kuhlirtin P. 3, 2, 61. Sch. AK. 2, 9, 57. 3, 4, 19, 132. H. 889. HĀR. 176. RV. 1, 4, 1. सूक्तौ गोधुगुत दौहदेनाम् धेनुम् 164, 26. VĀLAKH. 4, 4. AV. 7, 73, 6. वत्सोपो गोधुक् ein für die Kälber sorgender Melker P. 5, 1, 5, Sch.

गोदुक् = गोडुक् AK. 2, 9, 57, Sch.

गोदोक् (गो + दोक्) m. das Melken der Kühe VARĀH. BRH. S. 45, 6. गोदोक्मास्ते P. 1, 4, 51. VĀRTT. 1, Sch. ह्योगोदोहोद्वं घृतम् AK. 2, 9, 52.

गोदोहन (गो + दोहन) 1) n. die Zeit, da die Kühe gemelkt werden, oder die Zeit, welche zum Melken der Kühe erforderlich ist: (भगवतः) न लक्ष्यते क्षवस्थानमपि गोदोहनं क्वचित् BHĀG. P. 1, 19, 39. — 2) f. ई Melkgeschirr P. 3, 3, 117, Sch. ĠAṬĪDH. im ÇKDr. Dieselbe Bed. hat wohl auch उपदोह (vgl. उपदोहन MBh. 13, 3284), welches wir oben durch Zitze am Euter wiedergegeben haben; demnach würden auch eine Anzahl Beispiele unter कोस्य 3 zu कोस्य 1 zu stellen sein.

गोद्व (गो + द्व) m. Kuhlirin RĀGĀN. im ÇKDr.

गोधन (गो + धन) 1) n. Rinderbesitz, Rinderherde; Rinderstation AK. 2, 9, 58. H. 1273. MBh. 4, 1504. HARIV. 3515. प्रतस्ये गोधनं प्रति R. GORR. 2, 32, 42. — 2) m. eine Art Pfeil mit breiter Spitze HARIV. im ÇKDr.

गोधन्य falsche Form für गोदान HIOUEN-TSANG I. LXXIII. FOR-KOUR-KI 81. REINAUD, Mém. sur l'Inde 85. 162.

गोधर (गो + धर) m. N. pr. eines Königs der Kaçmīra RĀGĀN. TAA. 1, 95, 96. LIA. I, 713.

गोधर्म (गो + धर्म) m. das Gesetz der Kühe, die über die Kühe geltenden Verordnungen: गोधर्म सौरभेयाच्च सो ऽधीत्य निखिलं मुनिः MBh. 1, 4195.

गोधस् m. N. pr. eines Rshi aus dem Geschlechte des Añgiras Ind. St. 3, 215. गोधसामन् (sic) n. N. eines Sāman ebend. — Viell. zu zerlegen in गो + धस् (vgl. पुरोधस्).

गोधो f. gaṇa भिदादि zu P. 3, 3, 104. VOP. 26, 191. 1) Sehne: निमुक्ते गोधा भवतु AV. 4, 3, 6. गोधा तस्मा अयथं कर्षदेतत् RV. 10, 28, 10, 11. — 2) Saite: अथ स्वरति गर्गरो गोधा परि सनिषणत् RV. 8, 58, 9. — 3) ein am linken Arm befestigtes Leder um denselben vor dem Schlag der Bogensehne zu schützen AK. 2, 8, 2, 52. TRIK. 3, 3, 217. H. 776. an. 2, 240. MED. dh. 6. ततश्चटचटशब्दे गोधाघातादभूतयोः MBh. 7, 5743. गोधाङ्गुलित्रैः R. 2, 100, 22. बह्वगोधाङ्गुलित्रवान् MBh. 3, 694. 1474. 4, 141. R. 1, 24, 9. 2, 23, 36. — 4) eine grosse Eidechsenart (vulg. गोसाय) TRIK. H. 1297. H. an. MED. VS. 24, 35. BRH. DEV. in Ind. St. 1, 118. अविधं शल्यकं गोधा खड्गकूर्मशशास्तथा ऽभत्यान्यस्त्रनखेषाङ्गुः M. 5, 18, 11, 131. 12, 64. JĀGĀN. 1, 177. 3, 215. 270. MBh. 9, 2476. 13, 5761. HARIV. 2295. R. 4, 16, 32. SUÇR. 1, 57, 16. 59, 8. 108, 4. 203, 1, 7. 2, 108, 6. 130, 20. 340, 10. PAÑKĀT. 51, 9. 213, 16. VARĀH. BRH. S. 32, 9. 50, 35. 52, 122. 53, 13. 69. 85, 42. 87, 3. BHĀG. P. 3, 10, 22. Vgl. कृष्णगोधा, गृह्ण und तृष्ण. — Zerlegt sich in गो + धा was man vom Rinde erhält(?); nach den Grammatikern von गुध्.

गोधापदिका f. = गोधापदी ÇABDAR. im ÇKDr.

गोधापदी (गोधा + पद) f. gaṇa कुम्भपद्यादि zu P. 5, 4, 139. N. einer Pflanze, Cissus pedata Lam. AK. 2, 4, 4, 7. RATNAM. 247.

गोधाप्य (von गोधा), गोधाप्येति in Krümmungen gehen wie die Godhā GANARATNAM. zu gaṇa कण्डादि zu P. 3, 1, 27.

गोधायस् (गो + धायस्) adj. Kühe hegend: स ई सत्येभिः सखिभिः शुचिर्गोधायसे वि धनसैरैर्ददः RV. 10, 67, 7.

गोधावीणाका (गोधा + वीणा) f. ein best. Saiteninstrument KĪTJ. ÇA. 13, 3, 16.

गोधास्कन्ध (गोधा + स्कन्ध) m. eine Art Mimose (s. विट्टादि) RĀGĀN. im ÇKDr.

गोधि m. 1) Stirn AK. 2, 6, 2, 43. TRIK. 2, 6, 29. H. 573. Vgl. 2. गोद. — 2) = गोधा eine Eidechsenart ÇABDAR. im ÇKDr.

गोधिका (von गोधा) f. eine Art Eidechse, Lacerta Godica AK. 1, 2, 3, 22. — Vgl. अगारगोधिका, गृह्ण.

गोधिकात्मज (गोधिका + आत्मज) m. eine Art Eidechse AK. 2, 5, 6. — Vgl. गोधार, गोधेय, गोधेर.

गोधिनी (von गोधा) f. eine Art Solanum (सविका) RĀGĀN. im ÇKDr.

गोधूम m. = गोधूम Weizen ÇABDAR. im ÇKDr.

गोधूम 1) m. U p. 5, 2, a) Weizen AK. 2, 9, 18. TRIK. 2, 9, 4. H. 1174. an. 3, 464. MED. m. 43. ein nacktes Korn ÇAT. Br. 5, 2, 4, 6. gewöhnlich pl. VS. 18, 12. 19, 22. 89. 21, 29. न वा एते व्रीहयो न यवा यद्गोधूमाः TBA. 1, 3, 7, 2. ÇAT. Br. 12, 7, 1, 2. 2, 9. 14, 9, 2, 22. सक्तैवः 12, 9, 1, 5. ÇĀNKH. ÇA. 14, 41. 7. 15, 1, 16. — M. 5, 25. JĀGĀN. 1, 169. ये यवाना जनपदा गोधूमाना-